

P.- ISSN 0320-8117

E.- ISSN 2953-8297

**ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ**

HERALD

OF SOCIAL SCIENCES

ВЕСТНИК

ОБЩЕСТВЕННЫХ

НАУК

85
1940

2

2025

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

**ԼՐԱԲԵՐ
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ**

**ВЕСТНИК
ОБЩЕСТВЕННЫХ
НАУК**

**HERALD
OF SOCIAL SCIENCES**

2(674)

**ՄԱՅԻՍ-ՕԳՈՍՏՈՍ
МАЙ-АВГУСТ
MAY-AUGUST**

ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատարակչություն/Изд. «Гитутюн» НАН РА/“Gitutyun” Publishing House NAS RA

ԵՐԵՎԱՆ/ЕРЕВАН/YEREVAN 2025

ՔԱՌԱՄԱՅԱ ՀԱՆԴԵՍ, ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍՆՈՒՄ 1940 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻՑ

*Խմբագիր՝ Բորոխյան Արսեն, ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստ., Հայաստան
Խմբագրի տեղակալ՝ Հարությունյան Գայանե, ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., Հայաստան*

Խմբագրական խորհուրդ

Աղասյան Արարատ, ԳԱԱ արվեստի ինստիտուտ, Հայաստան
Ասատրյան Աննա, ԳԱԱ արվեստի ինստիտուտ, Հայաստան
Ավետիսյան Պավել, ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, Հայաստան
Բարդակչյան Գևորգ, Միջիգանի համալսարան, ԱՄՆ
Գալստյան Նարե, Նյու Յորքի Սիրակուզայի համալսարան, ԱՄՆ
Դալալյան Տորք, ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, Հայաստան
Դերլուզյան Գեորգի, Նյու Յորքի համալսարան, ԱՄԷ
ԴորՖման-Լազարև Իգոր, Սոֆիայի համալսարան, Բուլղարիա
Դում-Թրագուտ Ժասմին, Զալցբուրգի համալսարան, Ավստրիա
Խառատյան Ալբերտ, ԳԱԱ պատմության ինստիտուտ, Հայաստան
Խատիաշվիլի Թեո, Իլյայի պետական համալսարան, Վրաստան
Կալցոլարի Վալենտինա, Ժնևի համալսարան, Շվեյցարիա
Կատվալյան Վիկտոր, ԳԱԱ լեզվի ինստիտուտ, Հայաստան
Կունցե Ռենե, Հալլե-Վիտենբերգի համալսարան, Գերմանիա
Հովակիմյան Վաչե, ԳԱԱ «Գիտություն» հրատարակչություն, Հայաստան
Հովսեփյան Լևոն, ԳԱԱ արևելագիտության ինստիտուտ, Հայաստան
Հազինյան Գագիկ, ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետ, Հայաստան
Մանուչարյան Մերի, ԳԱԱ տնտեսագիտության ինստիտուտ, Հայաստան
Մարության Հարություն, ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, Հայաստան
Մարտիրոսյան Հրաչ, Լեյդենի համալսարան, Նիդերլանդներ
Մելքոնյան Աշոտ, ԳԱԱ պատմության ինստիտուտ, Հայաստան
Մոսկվին Անդրեյ, Վարշավայի համալսարան, Լեհաստան
Յակովլևիչ-Ռադունովիչ Անա, Բելգրադի համալսարան, Սերբիա
Որսկանյան Հերիքնազ, ԳԱԱ գրականության ինստիտուտ, Հայաստան
Ջիլինգիրյան Հրաչ, Օքսֆորդի համալսարան, Միացյալ Թագավորություն
Պլունզյան Վլադիմիր, ՌԳԱ լեզվաբանության ինստիտուտ, Ռուսաստան
Պողոսյան Գևորգ, ԳԱԱ փիլիսոփայության, սոցիոլոգիայի և իրավունքի ինստիտուտ, Հայաստան
Ռատներ Սվետլանա, Կառավարման հիմնախնդիրների ինստիտուտ, Ռուսաստան
Սաֆրաստյան Ռուբեն, ԳԱԱ արևելագիտության ինստիտուտ, Հայաստան
Սիեկիերսկի Կոնրադ, Պետեր Պազմանի կաթոլիկ համալսարան, Հունգարիա
Սիմոնյան Նեկտար, ԳԱԱ լեզվի ինստիտուտ, Հայաստան
Սոկոլովսկի Մարեկ, Օլշտինի Վարմիայի և Մազուրի համալսարան, Լեհաստան
Սուվարյան Յուրի, ԳԱԱ հայագիտության և հասարակական գիտությունների բաժանմունք, Հայաստան
Վան Լինթ Թեո Մաարթեն, Օքսֆորդի համալսարան, Միացյալ Թագավորություն
Տոնապետյան Պատրիկ, Էքս-Մարսել համալսարան, Ֆրանսիա
Քաուի Փիթեր, Կալիֆորնիայի համալսարան, ԱՄՆ
Օհանյան Աննա, Սթոունհիլի ջուլեջ, ԱՄՆ
Օրդուխանյան Էմիլ, ԳԱԱ փիլիսոփայության, սոցիոլոգիայի և իրավունքի ինստիտուտ, Հայաստան
Օրենզո Ալեսանդրո, Պիզայի համալսարան, Իտալիա
Ֆրանկլին Քեյթ, Լոնդոնի համալսարան, Միացյալ Թագավորություն

JOURNAL IS PUBLISHED 3 TIMES A YEAR, SINCE NOVEMBER 1940

Editor-in-Chief: **Bobokhyan Arsen**, Institute of Archaeology and Ethnography NAS, Armenia
Vice-Editor: **Harutyunyan Gayane**, “Gitutyun” Publishing House NAS, Armenia

Editorial Advisory Board

Aghasyan Ararat, Institute of Arts NAS, Armenia
Asatryan Anna, Institute of Arts NAS, Armenia
Avetisyan Pavel, Institute of Archaeology and Ethnography NAS, Armenia
Bardakjian Kevork, University of Michigan, USA
Calzolari Valentina, University of Geneva, Switzerland
Cowe Peter, University of California, USA
Dalalyan Tork, Institute of Archaeology and Ethnography NAS, Armenia
Derluguian Georgi, New York University, UAE
Dorfmann-Lazarev Igor, Sofia University, Bulgaria
Dum-Tragut Jasmine, University of Salzburg, Austria
Franklin Kate, University of London, United Kingdom
Galstyan Nare, Syracuse University, New York, USA
Ghazinyan Gagik, Faculty of Law of Yerevan State University, Armenia
Hovakimyan Vache, “Gitutyun” Publishing House NAS, Armenia
Hovsepyan Levon, Institute of Oriental Studies NAS, Armenia
Katvalyan Victor, Institute of Linguistics NAS, Armenia
Kharatyan Albert, Institute of History NAS, Armenia
Khatiazhvili Teo, Ilia State University, Georgia
Kunze Rene, University of Halle-Wittenberg, Germany
Manucharyan Mari, Institute of Economics NAS, Armenia
Martirosyan Hrach, Leiden University, Netherlands
Marutyan Harutyun, Institute of Archaeology and Ethnography NAS, Armenia
Melkonyan Ashot, Institute of History NAS, Armenia
Moskwin Andriej, University of Warsaw, Poland
Ohanyan Anna, Stonehill College, USA
Ordukhanyan Emil, Institute of Philosophy, Sociology and Law NAS, Armenia
Orengo Alessandro, University of Pisa, Italy
Plungian Vladimir, Institute of Linguistics, Russian Academy of Sciences, Russia
Poghosyan Gevorg, Institute of Philosophy, Sociology and Law NAS, Armenia
Ratner Svetlana, Institute of Control Sciences, Russia
Safrastyan Ruben, Institute of Oriental Studies NAS, Armenia
Siekierski Konrad, Pázmány Péter Catholic University, Hungary
Simonyan Nektar, Institute of Language NAS, Armenia
Sokolowski Marek, University of Warmia and Mazury in Olsztyn, Poland
Suvaryan Yuri, Department of Armenian Studies and Social Sciences NAS, Armenia
Tchilingirian Hatch, University of Oxford, United Kingdom
Tonapetyan Patrick, University of Aix-Marseille, France
Van Lint Theo Maarten, University of Oxford, United Kingdom
Vorskanyan Heriknaz, Institute of Literature NAS, Armenia
Yakovlevich-Radunovich Ana, University of Belgrade, Serbia

ЖУРНАЛ ВЫХОДИТ 3 РАЗА В ГОД, ИЗДАЕТСЯ С НОЯБРЯ 1940 ГОДА

Редактор: **Бобохян Арсен**, Институт археологии и этнографии НАН, Армения

Заместитель редактора: **Арутюнян Гаянэ**, Издательство «Гитутюн» НАН, Армения

Редакционная коллегия

Аветисян Павел, Институт археологии и этнографии НАН, Армения

Агасян Арапат, Институт искусств НАН, Армения

Асатрян Анна, Институт искусств НАН, Армения

Бардакчян Геворг, Мичиганский университет, США

Ван Линт Тео Маартен, Оксфордский университет, Великобритания

Ворсканян Герикназ, Институт литературы НАН, Армения

Газинян Гагик, Юридический факультет ЕГУ, Армения

Галстян Наре, Сиракузский университет, Нью-Йорк, США

Далалян Торк, Институт археологии и этнографии НАН, Армения

Дерлугян Георгий, Нью-Йоркский университет, ОАЭ

Дорфман-Лазарев Игорь, Софийский университет, Болгария

Дум-Трагут Ясмин, Зальцбургский университет, Австрия

Калцолари Валентина, Женевский университет, Швейцария

Катвалян Виктор, Институт языкознания НАН, Армения

Кауи Питер, Калифорнийский университет, США

Кунце Рене, Галле-Виттенбергский университет, Германия

Манучарян Мери, Институт экономики НАН, Армения

Мартиросян Грач, Лейденский университет, Нидерланды

Марутян Арутюн, Институт археологии и этнографии НАН, Армения

Мелконян Ашот, Институт истории НАН, Армения

Москвин Андрей, Варшавский университет, Польша

Овакимян Ваче, Издательство «Гитутюн» НАН, Армения

Овсепян Левон, Институт востоковедения НАН, Армения

Оганян Анна, Колледж Стоунхилл, США

Ордухянян Эмиль, Институт философии, социологии и права НАН, Армения

Оренго Алессандро, Пизанский университет, Италия

Плунгян Владимир, Институт языкознания АН, Россия

Погосян Геворг, Институт философии, социологии и права НАН, Армения

Ратнер Светлана, Институт проблем управления, Россия

Сафрастян Рубен, Институт востоковедения НАН, Армения

Сиекиерский Конрад, Католический университет Петера Пазмана, Венгрия

Симонян Нектар, Институт языкознания НАН, Армения

Соколовски Марек, Варминьско-Мазурский университет в Ольштыне, Польша

Суварян Юрий, Отделение арменоведения и социальных наук НАН, Армения

Тонапетян Патрик, Экс-Марсельский университет, Франция

Франклин Кейт, Лондонский университет, Великобритания

Харатян Альберт, Институт истории НАН, Армения

Хатиашвили Тео, Государственный университет Ильи, Грузия

Чилингирян Грач, Оксфордский университет, Великобритания

Яковлевич-Радуневич Ана, Белградский университет, Сербия

Հայերեն նյութերի բաժնի խմբագիրներ՝ Մելանիա Միքայելյան
Սեդա Քուփելյան
Ռուսերեն նյութերի բաժնի խմբագիր՝ Գայանե Հարությունյան

Editors of Armenian section – Melania Mikaelyan
Seda Kupelyan
Editor of Russian section – Gayane Harutyunyan

Редакторы армянского отдела – Меланья Микаелян
Седа Купелян
Редактор русского отдела – Гаянэ Арутюнян

Համակարգչային ձևավորումը և էջադրումը՝ Արմինե Պետրոսյանի
Computer design and pagination – Armine Petrosyan
Компьютерный дизайн и пагинация – Армине Петросян

Հրատ. պատվեր N 1395
Ստորագրված է տպագրության 05.09.2025 թ.:
Տպագրական 20.5 մամուլ: Տպաքանակը՝ 200:
ՀՀ ԳԱԱ տպարան, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24:
Խմբագրության հասցեն՝ 0019, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24/4:
Հեռ.՝ 581902, 56-41-80:

Signed for printing 05.09.2025
20.5 print. sheets. Printed copies – 200. NAS RA Press,
Yerevan, Marshal Baghramyan av. 24.
Editorial office address: 0019, Yerevan, Marshal Baghramyan av. 24/4.
Tel. 581902, 56-41-80

Подписано к печати 05.09.2025 г.
20.5 печ. л. Тираж – 200. Типография НАН РА,
Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24.
Адрес редакции: 0019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна 24/4.
Тел. 581902, 56-41-80

Հանդեսի պաշտոնական կայքէջը՝ <http://lraber.sci.am>
Հանդեսի էլեկտրոնային հասցեն՝ lraber@sci.am
Official site of the Journal: <http://lraber.sci.am>
E.mail of the Journal: lraber@sci.am
Официальный сайт журнала: <http://lraber.sci.am>
Электронная почта журнала: lraber@sci.am

© Հանդեսի տեխնիկական ֆորմատը հաստատված է հեղինակային իրավունքով
© The technical format of the journal is confirmed by copyright
© Технический формат журнала подтвержден авторским правом